

Ad van Vught, Bas Wilborts en Gerrie van Vught

De M-koefamilie beheerst de stallen van piemontesefokker Van Vught. Blikvangers zijn nu keuringsvedettes Marieke en Manon.

Beroep:	eigenaar rioleringsbedrijf
Ras:	piemontese
Aantal stuks:	30 dieren in totaal
Aantal kalvingen:	8 tot 10 per jaar

Bewezen fokkoeien mogen oud worden bij piemontesefokkers Ad en Gerrie van Vught

Bedrijf in balans

Met dertig dieren op tien hectare en een nieuwe passende stal is het bedrijf van Ad en Gerrie van Vught in balans. De piemontesefokkers selecteren op karakter en rastype en kiezen voor ki-stieren om bewuste combinaties te maken. Ad van Vught: 'Een stier past nu eenmaal niet goed op elke koe.'

tekst **Jaap van der Knaap**

Drie koeien met hun zogende kalveren en een drachtige vaars zijn vanuit het keukenraam van Ad (60) en Gerrie (61) van Vught prachtig te zien. Het zevental vormt een mooi visitekaartje voor het piemontesefokbedrijf uit Oisterwijk. Niet alleen omdat de vijftienjarige bewezen stammoeder Margreet (v. Ergo) deel uitmaakt van het groepje, maar ook omdat de drachtige vaars van het gezelschap, Marieke, tijdens de keuringen in Mariënheem en Enter een kampioenstiel opeiste. 'Marieke is een Nataledochter die het

rastype van het piemonteseras goed vertegenwoordigt', vertelt Ad, die sinds anderhalf jaar bestuurslid is bij het piemontesestamboek NPS. 'Marieke heeft een fijne botkwaliteit, een sterke, brede rug en een prettig karakter. Dat zie ik graag. Ik denk dat de topdieren van Nederland zich inmiddels kunnen meten met de topdieren in het moederland Italië, maar dat er in Nederland nog te veel variatie in kwaliteit, te veel onderdeind is. Daar zullen we als fokkers en als stamboek aan moeten werken.' Met dat werken bedoelt Ad werken via

fokkerij. Hij wijst daarvoor op de koe Margreet. 'Ze is een prima fokkoe gebleken. Ze geeft grote, rastypische nakomelingen maar je moet in de paring rekening houden met haar minder sterke bovenbouw. Je ziet vaak de minder sterke ruglijn in haar nakomelingen terug.' Niet voor niets heeft Van Vught daarom van diverse stieren rietjes in het vat. 'Een stier past nu eenmaal niet goed op elke koe. Je moet combinaties maken om zwakke punten van een dier te verbeteren. Ik werk daarom met de jongere stieren Quarto, Quadrato en Propugo, maar

De vijftienjarige Margreet, tweede dier van links, maakt nog altijd deel uit van het koppel van Van Vught

heb ook nog rietjes van de oudere Tristano of zelfs nog van Ergo. Ik wil best oude genen inzetten als ik denk dat dat een passende combinatie oplevert.'

Kalveren mager geboren

Ad en Gerrie van Vught houden een dertigtal piemontesedieren en combineren dat met een bedrijf dat het onderhoud van rioleringen verzorgt. Het rioleringsbedrijf is inmiddels overgedragen aan een dochter en schoonzoon, maar nog altijd is Ad er in actieve dienst. 'Zes jaar geleden kwam de bedrijfsovername in een stroomversnelling. Omdat mijn dochter op het bedrijf in Tilburg wilde wonen, gingen wij op zoek naar een nieuwe locatie. We kochten een voormalige kwekerij met plantenkassen die we opruimden en waar we een nieuwe potstal bouwden.' Even werd overwogen om de kassen om te bouwen tot stallen voor het vee, maar dat bleek te kostbaar. 'Je blijft dan werken met oude gebouwen die je qua koecomfort en arbeidsgemak niet optimaal kunt inrichten.'

Bij het bedrijf ligt ruim een hectare grond, maar in totaal is er tien hectare beschikbaar. Op twee hectare daarvan wordt mais geteeld, de rest is gras en wordt zoveel mogelijk beweid. Omdat de percelen op diverse locaties liggen, moeten er regelmatig dieren worden vervoerd. 'Mede daarom hebben we bewust gekozen voor het piemonteesras omdat dat het een gemakkelijk karakter heeft. Ik selecteer streng op karakter; dieren die niet te hanteren zijn, gaan er gewoon uit', aldus Ad, die voor diverse werkzaamheden de hulp inroept van zijn schoonzoon Bas Wilborts (35). 'Piemontesedieren vind ik daarnaast mooie dieren. Ze zijn gefokt om zelfstandig kalveren ter wereld te brengen. De kalveren worden mager geboren, de bil komt later. Als hier bij een koe een verlossing met een keizersnede noodzakelijk is, dan wil ik daar in de meeste gevallen niet mee verder fokken.'

Met dertig dieren op tien hectare en een stal voor 35 dieren is het bedrijf 'mooi in balans qua voer, stal en mest'. Groeiplannen zijn niet aan de orde en met de huidige vaste klantenkring kunnen er jaarlijks drie tot vijf stieren worden geslacht en verkocht via vleespakketten. Deze stieren zijn zelf gefokt, zelf afgemest en worden geslacht op een leeftijd van 22 tot 24 maanden. 'Het is belangrijk dat je in vleespakketten altijd dezelfde kwaliteit aanbiedt', stelt Ad. 'Daarom slachten we alleen eigengefokte stieren die we volgens een rantsoen van gras,

Marieke (v. Natale) werd kampioene in Enter en in Mariënheem

mais, persulp en krachtvoer afmesten. Onze klanten weten waar het vlees vandaan komt en ze krijgen altijd dezelfde kwaliteit. Je merkt dat ze dat weten te waarderen en weer terugkomen.'

Jarelang veel stierkalveren

Alle drachtigheden komen normaal gesproken tot stand via ki, maar een paar jaar geleden vormde de eigengefokte stier Parco een uitzondering. 'Parco was een Oeralzoon uit een andere koefamilie dan de M-familie. Vanwege zijn goede bloedlijnen gunde ik hem wel een aantal kansen. Bovendien wilde ik wel eens met een grote stier naar een keuring.' Op het eigen bedrijf werden een kleine tien kalveren geboren en als grote stier was Parco een indrukwekkende verschijning in de keuringsring. Na de dekdiensten in Oisterwijk vertrok Parco dan ook niet naar de slager, maar naar een collega-fokker. Een van de laatste Parcokalveren bij Van Vught is Manon, die in Enter een kampioensrozet behaalde en de titel Miss Toekomst veroverde.

Ongeveer 30 procent van de dieren die verkocht worden, vertrekt naar collega-fokkers. Het bedrijf is vrij van ibr en leptos en als het aan Ad ligt, gaat de hele sector snel over tot verplichte bestrijding van dierziekten zoals para-tbc en

bvd. 'Het kost nu ook geld om iedere keer voor aanvang van een keuring of bij verkoop bloedonderzoeken te laten uitvoeren. We zullen gezamenlijk echt een keer aan het werk moeten om van die dierziekten af te komen.'

Diverse fokkers vonden afgelopen jaren de weg naar Oisterwijk omdat er veel stierkalveren werden geboren. 'We hebben jarenlang tot wel 80 procent stierkalveren gehad', vertelt Gerrie. 'Daardoor hadden we weinig dieren die we konden vervangen en was de gemiddelde leeftijd van de veestapel hoog.' Inmiddels is het percentage vaarskalveren weer normaal, maar een oude koe als Margreet is er nog altijd. 'Als een koe zonder problemen zes jaar oud wordt en ze blijkt een goede fokkoe, dan mag ze hier ook tien tot vijftien jaar worden. Dan verkoop ik net zo lief de jonge generatie aan collega-fokkers', zo stelt Ad zich economisch op. Of die uitspraak ook geldt voor Marieke en Manon is maar de vraag. Gerrie weet het antwoord wel. 'Als je dit soort dieren verkoopt, is het misschien wel leuk voor het geld, maar je moet wel weer opnieuw beginnen. Het is altijd maar weer afwachten of je weer dit soort dieren kunt fokken. We willen ook genieten van onze fokkerijresultaten.' |